

**EUROPA BARDZIEJ
SPRAWIEDLIWA DLA
PRACOWNIKÓW**

PROGRAM EKZZ
NA WYBORY
EUROPEJSKIE 2019

- 1. Wybory do Parlamentu Europejskiego – 23-26 maja 2019 r.** – będą decydujące dla osób pracujących. Nowy Parlament Europejski może albo uczynić UE lepszym miejscem, albo podważyć europejską współpracę budowaną przez wiele lat.
- 2.** Europejska Konfederacja Związków Zawodowych (EKZZ) – skupiająca około 45 milionów osób pracujących w 90 związkach zawodowych w 38 krajach – jest przekonana, że możliwa jest Europa bardziej sprawiedliwa dla pracowników, oparta na **demokracji i sprawiedliwości społecznej, wysokiej jakości miejsc pracy i wyższych płacach, sprawiedliwej społecznie transformacji** w gospodarkę niskoemisyjną i cyfrową. To powinny być podstawy nowej umowy społecznej dla Europy.
- 3.** Wzmocnione i bardziej rozpowszechnione negocjacje zbiorowe – negocjacje między związkami zawodowymi i pracodawcami – dialog społeczny i partycypacja pracownicza w każdym kraju UE są niezbędne do osiągnięcia **bardziej sprawiedliwej Europy** i większej **demokracji**.
- 4.** EKZZ wzywa wszystkich członków związków zawodowych i wszystkich ludzi do **głosowania** w wyborach europejskich oraz do głosowania na partie i kandydatów, którzy będą wspierać nasze żądania związkowe i tworzyć lepszą przyszłość dla kobiet i mężczyzn, młodzieży i osób starszych w Europie.

KRYZYS POZOSTAWIŁ GŁĘBOKIE BLIZNY

- 5.** Kryzys pozostawił pracownikom głębokie blizny. Płace wielu ludzi są dziś wartością mniejszą niż dziesięć lat temu. Usługi publiczne zostały zredukowane, a prawa ludzi zmniejszone. Powolne ożywienie gospodarcze i spadające bezrobocie nie zdążyły jeszcze przynieść korzyści wielu pracownikom.
- 6.** To zrozumiałe, że ludzie pracujący są rozczarowani. Rosnąca nierówność, brak bezpiecznych i dobrze płatnych miejsc pracy, nieuregulowana globalizacja, brak sprawiedliwego i skoordynowanego podejścia UE do migracji oraz zmiana klimatu wywołały niepewność i strach. Unia Europejska stoi w obliczu ostrego sprzeciwu wobec stosowanych środków oszczędnościowych i deregulacji, które pogłębiły wpływ kryzysu na pracowników, emerytów i młodzież. Doprowadziło to do wzrostu sił nacjonalistycznych, antyeuropejskich i skrajnie prawicowych.

EUROPA BARDZIEJ SPRAWIEDLIWA DLA PRACOWNIKÓW

- 7.** Zmiana jest możliwa. Europa może być siłą napędową postępu społecznego. Nacjonalizm nie oferuje żadnego rozwiązania problemów, z którymi mamy do

czynienia dzisiaj – monopolistyczną władzą, unikaniem podatków przez firmy wielonarodowe, niskimi płacami i ubóstwem, zmianami klimatu, zanieczyszczeniami czy walką z terroryzmem. Dopiero wspólnie UE i państwa członkowskie mają zdolność zapewnienia wszystkim sprawiedliwego udziału w bogactwie, które pomagamy tworzyć.

- 8.** EKZZ naciskała na przywódców unijnych, aby zmienili strategię i widzimy już pewną poprawę. Po silnej presji związkowej UE utworzyła nowy plan inwestycyjny, przyjęła „Europejski Filar Praw Socjalnych”, przedstawiła nowe inicjatywy legislacyjne na rzecz poprawy warunków pracy i poczyniła pewne postępy w zakresie bardziej zrównoważonej polityki gospodarczej. Są to ważne zmiany, choć niewystarczające, a UE musi pójść znacznie dalej – stworzyć nową „umowę społeczną”, która zapewni wszystkim obywatelom bardziej sprawiedliwe społeczeństwo, z równymi, realnymi szansami dla wszystkich.

DEMOKRACJA

- 9.** **Demokracja jest zagrożona przez ekstremistów** – w UE, na naszych granicach i poza nimi. EKZZ wzywa do działań UE na rzecz obrony demokracji i zasad demokratycznych, praw związków zawodowych i praw kobiet, przestrzegania praworządności, stosowania zasady „zero tolerancji” w odniesieniu do mowy nienawiści, poprawy demokratycznego uczestnictwa i zachowania prawa obywateli, związków zawodowych i społeczeństwa obywatelskiego na rzecz kampanii w interesie publicznym.
- 10.** Demokracja musi wykraczać poza udział w wyborach i obejmować rzeczywiste zaangażowanie w decyzje polityczne, a także **demokratyczne uczestnictwo** w społeczeństwie i w miejscu pracy. Rządy krajowe muszą przestać winać UE za złe decyzje podejmowane przez nie same poza właściwym demokratycznym procesem decyzyjnym UE.
- 11.** Solidny **dialog społeczny** i skuteczne **negocjacje zbiorowe**, zwłaszcza na szczeblu branżowym, są niezbędnymi narzędziami demokracji gospodarczej i społecznej. Należy wzmocnić prawo pracowników do informacji, konsultacji i udziału w zmianach w pracy, w tym za pośrednictwem europejskich rad zakładowych.
- 12.** UE musi wprowadzić do Traktatu UE Protokół Postępu Społecznego, aby nadać prawom socjalnym pierwszeństwo przed swobodami gospodarczymi.

WYSOKIEJ JAKOŚCI MIEJSCA PRACY I WYŻSZE WYNAGRODZENIA

13. Europa potrzebuje **nowej polityki gospodarczej**, aby pobudzić wzrost, który przyniesie korzyści wszystkim, a nie tylko nielicznym. Konieczne jest wdrożenie progresywnych i zrównoważonych reform gospodarczych, dzięki czemu polityka gospodarcza UE w ramach „semestru” będzie sprawiedliwa i bardziej nakierowana społecznie, wznawiając inwestycje publiczne i prywatne, tworząc narzędzia chroniące osoby pracujące przed kryzysem gospodarczym i wstrząsami. Reformy budżetu UE, unii walutowej i decyzje natury gospodarczej muszą gwarantować, że sprawiedliwość społeczna będzie szła w parze z konkurencyjnością gospodarczą.

14. Bardziej sprawiedliwe i progresywne systemy podatkowe są potrzebne do redystrybucji bogactwa, finansowania usług publicznych i ochrony socjalnej oraz rozwiązywania problemów społecznych spowodowanych przez globalizację, dekarbonizację i cyfryzację. Skuteczne systemy podatkowe muszą zapobiegać uchylaniu się od opodatkowania i unikaniu płacenia podatków oraz traktować przedsiębiorstwa w odpowiedni i jednakowy sposób.

15. **Wszyscy pracownicy w Europie zasługują na podwyżkę płac**, aby zaradzić różnicom w wynagradzaniu oraz pobudzić zrównoważony wzrost i konkurencyjność. Potrzebujemy lepszej dystrybucji bogactwa i konwergencji płac w górę, aby osiągnąć sprawiedliwość społeczną i stawić czoła rosnącym nierównościom. Niedopuszczalne jest, że zyski i owoce produktywności nie są redystrybuowane wśród pracowników, którzy je wygenerowali, zwłaszcza w krajach o niskich płacach dotkniętych drenażem mózgow na masową skalę, co wywołuje rozczarowanie Unią Europejską. Praca o tej samej wartości powinna być opłacana tak samo w całej Europie, niezależnie od branży i od płci pracownika.

16. Rozwiązaniem na rzecz podniesienia płac i osiągnięcia lepszych warunków życia i pracy dla wszystkich są **negocjacje zbiorowe**: negocjacje między pracodawcami a związkami zawodowymi dotyczące godziwych wynagrodzeń i warunków pracy, w szczególności na szczeblu branżowym, w każdym sektorze i w każdym kraju. Wymaga to od prawa UE i prawa krajowego wzmocnienia zdolności i siły partnerów społecznych, aby negocjacje były prowadzone a wynegocjowane umowy zbiorowe wdrażane, a także, aby objąć ich zasięgiem jak najwięcej pracowników.

SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA

17. Równoległe przejście na **gospodarkę niskoemisyjną i cyfrową** musi być zarządzane tak, aby nikt nie został pozostawiony samemu sobie. Potrzebujemy nowej unijnej polityki przemysłowej, aby stworzyć nowe miejsca pracy i możliwości oraz aby zapewnić, że unijna konkurencja i prawo spółek nie mają pierwszeństwa przed prawami pracowniczymi, społecznymi i związkowymi. Większa demokracja w pracy pomogłaby również w osiągnięciu zmian, które są sprawiedliwe społecznie.

18. Oznacza to przewidywanie zmian i pomoc pracownikom dotkniętym **przerwaniami w zatrudnieniu oraz transformacją** w wyniku dekarbonizacji, cyfryzacji, automatyzacji i globalizacji. Pracownicy muszą mieć wpływ na sposób, w jaki zmieniają się miejsca pracy i gdy są one zagrożone, uzyskać silne wsparcie, poprzez publiczne i prywatne inwestycje, dialog społeczny i negocjacje zbiorowe oraz odpowiednia politykę szkoleniową.

19. Oznacza to zapewnienie, że **wszyscy pracownicy atypowi i zaangażowani w pracę niepewną**, w ramach platform cyfrowych czy na rynku umów krótkoterminowych, a także w bardziej tradycyjnych sektorach, w tym samozatrudnieni, mogą mieć przyzwoitą płacę, równy dostęp do odpowiedniej ochrony socjalnej i te same prawa, co inni pracownicy, włączając w to możliwość przystąpienia do związku zawodowego i brania udziału w negocjacjach zbiorowych.

SPRAWIEDLIWOŚĆ SPOŁECZNA

20. UE musi odbudować swój model społeczny poprzez pełne wdrożenie „**Europejskiego Filara Praw Socjalnych**” na poziomie europejskim i krajowym. Musi on obejmować prawo do wysokiej jakości kształcenia i uczenia się przez całe życie, bezpieczeństwa i higieny pracy, sprawiedliwych warunków pracy, godziwych płac, bezpiecznego zatrudnienia, równości płci, równowagi między życiem zawodowym i prywatnym oraz do usług publicznych dobrej jakości. Dostęp do odpowiednich systemów ochrony socjalnej, sprawiedliwych emerytur, mieszkań i usług socjalnych musi być zapewniony dla wszystkich, na równych zasadach w zakresie składek i świadczeń. Wszystko to musi nastąpić dzięki zaangażowaniu pracowników i ich związków zawodowych na wszystkich szczeblach.

21. Migracja musi być zarządzana w taki sposób, aby prawa człowieka były chronione, wszyscy ludzie byli równo traktowani w pracy i w społeczeństwie, a wyzysk się skończył. Musimy współpracować w całej Europie na rzecz integracji i włączania migrantów, z korzyścią dla wszystkich. Należy zapewnić sprawiedliwe zasady mobilności wszystkim pracownikom z UE i krajów trzecich, a walka z dumpingiem socjalnym musi być priorytetem.

22. **Polityka UE w zakresie handlu i globalizacji** musi być bardziej sprawiedliwa i zapewniać większe znaczenie praw socjalnych, a nie tylko służyć interesom przedsiębiorstw wielonarodowych. UE musi pomóc w realizacji celów zrównoważonego rozwoju ONZ – w tym godnej pracy, eliminacji ubóstwa, zmniejszenia nierówności i osiągnięcia równości płci – zarówno w Europie, jak i na całym świecie, a cele te powinny kształtować wszystkie polityki UE – zarówno „wewnętrzne” jak i międzynarodowe.

23.

UE powinna działać na rzecz wzmocnienia globalnego zaangażowania we współpracę międzynarodową, w tym wspieranie demokracji w ONZ i MOP, a także w celu uczynienia innych organów międzynarodowych bardziej demokratycznymi i promowania sprawiedliwości społecznej.

EUROPEAN TRADE UNION CONFEDERATION



WWW.ETUC.ORG

